

Een woord bij de derde zondag in de veertigdagentijd – homilie
Zondag 7 maart 2021
Exodus 20,1-17 en Johannes 2,13-25

Goede mensen,

Jezus laat zich hier, op zijn zachtst gezegd,
niet van zijn mooiste kant zien, zou je denken.

We verwachten er ons helemaal niet aan,
juist omdat Hij voor ons, de verpersoonlijking is van een vredelievende,
mensnabije, liefhebbende God.

Iemand die voor ons door een vuur zou gaan als het moet!

En meteen gaan onze gedachten naar de eerste lezing van deze derde
vastenzondag, een passage uit het boek exodus hoofdstuk 20.

De tekstschrijver laat God hier zelf aan het woord.

*God zegt: “Ik ben de heer uw God die u heb weggeleid uit Egypte, het
slavenhuis.”*

Hij benadrukt hoe hij die mensnabije God wil zijn,
een God die de mens bevrijdt uit de verdrukking,
uit de verslaving, uit de leegte

om hem te brengen naar een land dat overvloedt van melk en honing.

Deze gedachte van **bevrijding** loopt als een rode draad doorheen de bijbel.

Het is een boodschap die wij ook vandaag broodnodig hebben.

Een woord van bekering, van ommekeer is hier dan zeker op zijn plaats.

*Voor zij die Mij haten ben ik een jaloerse God, die zich wreekt tot in het
derde en vierde geslacht.*

*Voor zij die Mij liefhebben en mijn geboden onderhouden ben ik een God die
goedheid bewijst, onvoorwaardelijk en altijd.*

Hier ontstaan er een soort regels die de gemeenschap moeten loodsen naar
een mooie toekomst.

Het zijn als het ware een soort ‘ Europees hof voor de rechten van de mens’,
een ‘een Europese regelgeving’ die een gemeenschap tot zijn recht laten
komen door diepgaande afspraken te maken.

Die reeks geboden, er waren er tien, zijn er wellicht ook gekomen na enkele
stevige debatten binnen de gemeenschap van het volk Israël.

Maar het is mooi hoe het in de Bijbel beschreven wordt:

Mozes, de leider van het volk, gaat de berg op om er alleen te zijn,
om deze wetten als het ware voor te leggen aan zijn God.

Het is bijna een soort liturgie dat daar gevierd wordt:

“Mozes daalde af van de berg Gods. Voorzichtig droeg hij de twee stenen
tafelen, waarin de woorden van de Eeuwige stonden gegraveerd.

Tien woorden om door onherbergzaam en onbekend gebied de weg te wijzen
naar het land van belofte.

De Thora. Een richtsnoer dat in enkele lijnen het leven en het leven met God zichtbaar maakt, zoals God zich dat had voorgesteld.

Tien leefregels brachten Mozes en zijn volk bijeen, verworvenheden uit een andere en uit eigen cultuur zorgvuldig in kaart gebracht.

Een schepping uit Israëls woestijntijd was het, zo wil het de traditie.

Gij zult, gij zult niet – zowel opdracht als belofte.

Eens zal je, geloof me maar, komen in een land

waar de leugen niet meer heerst,

de dood niet meer regeert,

waar ouders en kinderen,

vrije mensen en slaven,

mensen en dieren in vrede samenwonen – eens zal je dat beleven.

En je zal er onderweg al naar handelen.

Dat moet. Woorden van leven.

En dan komen we terecht in het evangelie van Johannes,

we komen terecht in een tempel waar Jezus de verkopers aantrof van allerlei slag.

Ze verkochten er runderen, schapen en duiven.

Er waren ook geldwisselaars die daar zaten.

Jezus treft er een heel corrupt systeem aan.

Hij was zo boos dat hij van touwen een gesel maakte en ze allemaal wegjoeg.

“Maak van het huis van mijn Vader geen markthal.”

Jezus wordt woedend en klaagt aan wat daar gebeurt.

Als Jezus het tempelplein zuiverde,

was het hem niet om de tempel te doen, maar om de mens.

Hij wist wat er in de mens is. En dat is heel wat.

Men zou de mens kunnen vergelijken met een gebouw met verschillende verdiepingen.

Er is het geestelijke in de mens,

de bovenste verdieping waar de gedachten rijpen,

er is het gevoelsmatige in de mens,

de verdieping van de levenswarmte en de tederheid.

Er is het gelijkvloers van de dagelijkse bezigheden en zorgen.

Maar er is ook een kelder waar geen buitenstaander binnenkijkt.

De plek waar de ongetemde krachten huizen,

krachten ten goede en ten kwade : de schone en het beest.

Als Jezus ijvert om de tempel zijn oorspronkelijke betekenis terug te geven,

als plaats om God te ontmoeten,

dan is dat om elke mens de kans te geven

de tempel van zijn lichaam te kunnen bewonen
in harmonie met de geest en het hart.

God liefhebben is een innerlijk gebeuren,
maar zoals elke liefde moet dat een uitweg vinden in een beleving.
En die beleving is niet op de eerst plaats zijn portemonnee opendoen,
maar wel de tien geboden onderhouden.
Met die tien woorden bouwt God zijn tempel.
Wij zijn de levende stenen.
De ene steen schraagt de andere in de opbouw van menselijk geluk.
Zo een steentje mogen zijn in die herrezen tempel is onze fierheid en onze
vreugde.